

ΝΟΣΤΙΜΕΣ ΣΥΝΤΑΓΕΣ

ΠΑΞΙΜΑΔΑΚΙΑ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΟΥ

ΥΛΙΚΑ:

- 3 κιλά αλεύρι
- 300 γραμμάρια προζύμι
- 3 ποτήρια ελαιόλαδο
- 3 ποτήρια χυμό πορτοκαλιού
- 2 ποτήρια ζάχαρη
- 2 κουταλάκια σόδα
- 1 κουταλάκι κανέλα.

αλυμένη σε λίγο πορτοκάλι, το υπόλοιπο πορτοκάλι και το προζύμι. Ζυμώνουμε καλά κάπως μαλακό και εύπλαστο ζυμάρι. Πλάθουμε χοντρά κορδόνια, χωρίζουμε ντακουλάκια, βάζουμε σε λαδωμένη λαμαρίνα και σκεπάζουμε ν' ανέβουν. Ψήνουμε σε μέτριο φούρνο μέχρι να ροδίσουν. Τα βγάζουμε από το φούρνο και τα σκεπάζουμε για 10 λεπτά. Μετά τα χωρίζουμε και τα ξαναβάζουμε σε πολύ χαμηλό φούρνο (80 - 100 C) μέχρι να παξιμαδιστούν.

(Ν. και Μ. Φιλάκη, Το ψωμί και γλυκίσματα των Ελλήνων, σσ. 251).

Καλή Επιτυχία!

ΕΚΤΕΛΕΣΗ:

Αποβραδής αναπιάνομε το προζύμι με το ένα κιλό το αλεύρι και λίγο ζεστό νερό να γίνει πηχτός κυλός. Την επομένη βάζουμε το αλεύρι, ανακατεμένο με την κανέλα, σε μια λεκάνη, κάνουμε λάκκο στο κέντρο και ρίχνουμε το λάδι, τη ζάχαρη, τη σόδα δι-

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΤΗΣ ΕΡΕΤΡΙΑΣ

ΘΑΝΑΤΟΙ

- 11 Νοεμβρίου, Λεωνίδα Ι. Μπιλήρης, από Ερέτρια, ετών 77
- 20 Νοεμβρίου, Σταυρούλα Λ. Κουρούπη, από Σέττα, ετών 76
- 6 Δεκεμβρίου, Μαρία Θ. Αττέση, από Καρδίτσα, ετών 81
- 17 Δεκεμβρίου, Κωστούλα Α. Τσάλα, από Ερέτρια, ετών 82
- 20 Δεκεμβρίου, Άγγελος Β. Γούναρης, από Ερέτρια, ετών 85
- 21 Δεκεμβρίου, Βασίλειος Η. Ταμβακάς, από Ερέτρια, ετών 63

σαν το μήνα τούτο...

••••• Ιανουάριος

Συνέχεια απο τη σελίδα 2.

οπαδών της ΟΝΝΕΔ. Στις 10-1-1991 κηδεύτηκε μέσα σε ατμόσφαιρα οδύνης.

27-1-1991

Στο λιμάνι του Πειραιά κατέπλευσε σήμερα το κρουαζιερόπλοιο ' 'Ωκεανός' ' μαζί με τους 430 ειρηνιστές που έκαναν το γύρο του κόσμου σε 83 ημέρες, μεταφέροντας την Ολυμπιακή φλόγα και διακηρύσσοντας την πίστη τους στην ειρήνη.

Οι επιβάτες του πλοίου της ειρήνης αντιμετώπισαν μια τραγική σύμπτωση : στις 16 Ιανουαρίου που ξέσπασε ο πόλεμος βρέθηκαν στην περιοχή του Περσικού Κόλπου και από εκεί έστειλαν μήνυμα για εκκευρία στους εμπόλεμους.

8-1-1992

Το κομψοτέκνημα της Αθήνας, το νεοκλασικό Μέγαρο Σταθάτου, που βρίσκεται στη γωνία Βασιλίσσης Σοφίας και Ηροδότου, φιλοξενεί τη νέα πτέρυγα του Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης του Ιδρύματος Ν. Π. Γουλανδρή. Στο Νεοκλασικό Μέγαρο Όθωνος και Αθηνάς Σταθάτου, έργο του διάσημου αρχιτέκτονα Ερνέστου Τσίλλερ, θα παρουσιάζονται περιοδικές εκθέσεις και θα πραγματοποιούνται επιστημονικές και άλλες πνευματικές εκδηλώσεις του ιδρύματος Ν.Π. Γουλανδρή.

ΛΥΣΗ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

«ΕΡΕΤΡΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ»
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Πνευματικού Κέντρου
Ιερού Ναού Αγίου Νικολάου
Ερέτριας - 34008
ΕΤΟΣ 23ο ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2014
Αρ. Φύλλου 260

•Υπεύθυνος:
Ιερέας Θεοφάνης
Παπαγεωργίου
Τηλ.: 22290-62786

•Συντακτική Επιτροπή:

•Δρ. Γεώργιος Ν.
Αικατερινίδης

τ. Δ/ντής Ερευνών
Κέντρου Λαογραφίας Ακαδημίας
Αθηνών

•Τριάδα Μπισινά-Κασιό
Καθηγήτρια Φιλολόγος
•Ελένη Παπαγεωργίου-
Ηλιάδη

Σχεδιάστρια δομικών έργων
•Νικολέττα Κυριακοπούλου
Ιδιωτική Υπάλληλος
•Βασιλική Ψωμά
Καθηγήτρια Φιλολόγος

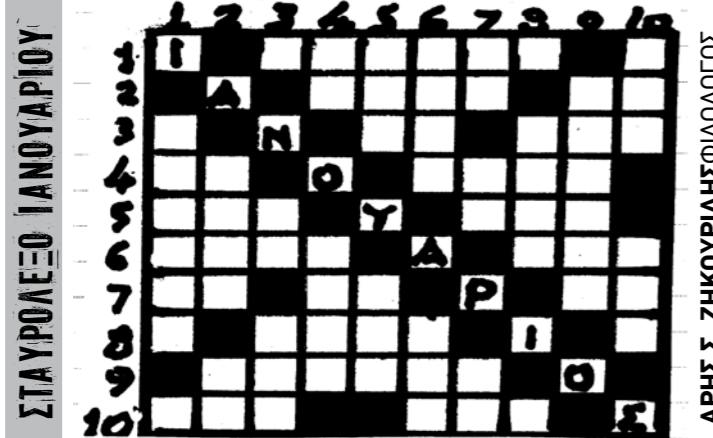
Ειδικός συνεργάτης:
Άρης Σ. Ζηκουριδής
Καθηγητής Φιλολόγος

•Την ευθύνη των άρθρων
φέρουν οι συντάκτες τους

Ιστοσελίδα Ιερού Ναού
www.agiosnikolaos-eretrias.gr
e-mail Ιερού Ναού
agnikolaoseretrias@yahoo.gr

ΕΚΤΥΠΩΣΗ: QUICK PRESS
Δούκα 1 Χαλκίδα, Τ 22210-23382
e-mail:theopress@otenet.gr

Τιμή φύλλου 0,003 ΕΥΡΩ
Δεκτές φιλικές συνδρομές στη
διεύθυνση:
Π. Θεοφάνης Παπαγεωργίου
Κανάρη 5, ΕΡΕΤΡΙΑ Τ.Κ. 34008

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Ακτινενεργό στοιχείο που το ανακάλυψε η Πολωνογαλλίδα φυσικός Μαντάν Κιουρί (1867 - 1934).
2. Ιστορική πόλη της Α. Γερμανίας - Συνεχόμενα στο αλφάβητο.
3. Ο αριθμός 205 με γράμματα - Αρχαίων κατάρτα.
4. Το όνομα του Γάλλου ηθοποιού Μοντάν - Καλοκαιρινά φρούτα.
5. Ακρωτήριο της Πελοποννήσου - Ένα από τα στρατιωτικά σώματα.
6. Εκεί η Ραχήλ έκλαψε τα αδικοκαμένα τέκνα της - Άνεμος θερμός και ξηραντικός (καθ.).
7. Ο οποίος (αρχ.) - Τα έχει η... Βοσνία - Βεβαιώνει Ιταλικά.
8. Γνωστή κομπετία της Αγγλίας.
9. Μία από τις Εννέα Μούσες.
10. "Αλφόνσος....." Πολύ γνωστός Γάλλος μυθιστοριογράφος και σατυρικός ποιητής (1808 - 1890) - Κομψό ντύσιμο (ξλ.).

ΚΑΘΕΤΑ

1. Ηρωικός βασιλιάς της αρχαίας Ηπείρου (318 - 272 π.Χ.).
2. Ένας από τους Επτά Σοφούς της αρχαιότητας - Υπόκειται μελλοντικά.
3. Γάλλων "άνθρωπος" - Αρχαίος κάτοικος της Καρίας.
4. Δίφθογγος - Υιός του Αδάμ και της Εύας.
5. Παραπέμπει σε βιβλία (δημ.) - Το επίθετο γνωστού Γάλλου δραματικού συγγραφέα (1848 - 1918).
6. Κλωστούλες σταυρολεξικές - Αρχαία ερωτηματική αντωνυμία.
7. Πεταεί αυτή (αρχικά) - Χοίρος (αρχ.) - Ό,τι και το 4α κάθετα.
8. Ένα από τα Πολιτικά Κόμματα της Κύπρου (αρχικά).
9. Το όνομα ενός από τους "Τρεις Σωματοφύλακες".
10. Μία από τις νύμφες της μυθολογίας μας - Κλητικό επιφώνημα της δημοτικής "βρε συ!".

ΕΡΕΤΡΙΚΟΙ ΠΑΛΜΟΙ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ Ι.Ν. ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΕΡΕΤΡΙΑΣ
ΕΤΟΣ 23ο • ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 260 • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2014 • ΕΡΕΤΡΙΑ • 340 08 ΕΥΒΟΙΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 80η

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ, ΙΣΤΙΑΙΑΣ ΚΑΙ ΒΟΡΕΙΩΝ ΣΠΟΡΑΔΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Πρὸς
Τὸν Ἱερό Κλῆρο καὶ τὸν εὐσεβῆ Λαὸ
τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως.

Θέμα: «*Ενημέρωσις περὶ τῆς Ἀποφάσεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διὰ τὴν ἀναγραφὴν ἐν ταῖς ἀγιολογικαῖς δέλτοις τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας τῶν Ἱερομονάχων Μελετίου, τοῦ ἐν Ὑψηλῇ Ρόδῳ καὶ Πορφυρίου τοῦ Καυσοκαλυβίτου.*».

Ἀγαπητοὶ Πατέρες καὶ εὐλογημένοι μου χριστιανοί,

Μὲ ἰδιαίτερη χαρὰ, σὰς γνωστοποιῶμε τὴν, ὑπὸ τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἁγίας τοῦ Χρι-

στοῦ Μεγάλῃς Ἐκκλησίας, ἀναγραφῆν τῶν Ἱερομονάχων Μελετίου, τοῦ ἐν Ὑψηλῇ Ρόδῳ καὶ Πορφυρίου τοῦ Καυσοκαλυβίτου εἰς τὰς ἀγιολογικὰς δέλτους τῆς Ἐκκλησίας, καθὼς μᾶς ἐπληροφόρησε ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθμ. πρωτ. 5044/2343/11-12-2013 Σεπτοῦ Ἐγκυκλίου Σημειώματός της.

Ἡ μνήμη τῶν ἁγίων αὐτῶν θὰ ἐορτάζεται εἰς τὰς 12 Φεβρουαρίου καὶ 2 Δεκεμβρίου, ἀντιστοίχως, ἐκάστου ἔτους.

Ἡ χαρὰ μας εἶναι ἀπολύτως δικαιολογημένη, πρῶτον μὲν, διότι οἱ ὄσοι Πατέρες ἐξεπλήρωσαν τὸν ἀνθρώπινο προορισμὸ ἐπὶ τῆς γῆς, ποὺ εἶναι ἡ ἀγιότης, κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ Κυρίου «ἅγιοι γίνεσθε...» (Α΄ Πέτρ. α΄, 16), δεύτερον δὲ, διότι ὁ Γέρον Πορφύριος κατάγεται ἐξ Εὐβοίας, γεννηθεὶς εἰς τὸ χωρίον «Ἅγιος Ἰωάννης» τῆς ὁμόρου Ἱεράς Μητροπόλεως Καρυστίας καὶ Σκύρου, ἀσκηθεὶς ἐπὶ ἱκανὸν χρονικὸν διάστημα καὶ εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ἱερὰν Μονὴν Ἁγίου Νικολάου Ἄνω Βάθειας.

Ὅσοις Πορφύριος, διὰ τὸν ὧς ἄνω λόγον, συναριθμεῖται καὶ μεταξύ τῶν Εὐβοίων Ἁγίων τῶν ἐν ἀσκήσει λαμπάντων.

τὴν μνήμην αὐτοῦ ἐορτάσαμεν ἐπισημῶς τὸ πρῶτον ἐφέτος, τελέσαντες ἀγρυπνίαν με ἀρχιερατικὴν Θείαν Λειτουργίαν εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Ἐρετριας, ἐνῶ καὶ ἡ Ἱερά Μητρόπολις Καρυστίας καὶ Σκύρου, με τὴν φωτισμένην πρωτοβουλίαν τοῦ πολυσεβάστου οἰκείου Ἱεράρχου κ.κ. Σεραφεῖμ, θὰ τὸν τιμήσει ἐορταστικῶς, εἰς τὴν γενέτειράν του, Ἅγιον Ἰωάννην Ἀλιβερίου, τὸ Σάββατον 28 Δεκεμβρίου τὸ Ἑσπέρας καὶ τὴν Κυριακὴν 29 Δεκεμβρίου τὸ πρωί, με Ἀρχιερατικὸν συλλεΐτουργον, εἰς τὸ ὅποιον ἐκλήθημεν καὶ, σὺν Θεῷ, θὰ παραστώμεν.

Ταῦτα γνωρίζοντες, δοξάζομεν τὸν Θεόν, συνιστῶμεν τὴν ἐπίκλησιν τῶν ἀνυστάκτων ἁγίων του πρεσβειῶν, δι' ἑαυτοῦ καὶ ἀλλήλους καὶ συνεχίζομεν «τὸν προκείμενον ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν» (Εβρ. ιβ΄, 1-2), εὐχόμενοι αἴσιον καὶ ἅγιον πέρας.

Μετὰ πατρικῶν ἐορτίων εὐχῶν καὶ ἀγάπης

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΧΑΛΚΙΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

Τα Ἅγια Θεοφάνεια εἶναι μία ἀπὸ τις μεγαλύτερες ἐορτές τῆς Χριστιανοσύνης καὶ ἡ ἀρχαιότερη μετὰ τὸ Πάσχα, καθὼς καθιερώθηκε νωρίτερα ἀπὸ τὸ 140 μ.Χ. σύμφωνα με ἱστορικές μαρτυρίες.

Τριάντα χρόνια μετὰ τὴν Γέννησή Του, ὁ Ἰησοῦς θέλησε, πρὶν ἀρχίσει τὴ δημόσια δράση Του, νὰ δεῖξει στους ἀνθρώπους ὅτι εἶναι ὁ «Θεὸς ἐν σώματι», ὅτι εἶναι ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, γνήσιος καὶ «ὁμοούσιος τῷ Πατρὶ», ὅτι εἶναι Εκκεῖνος τὸν Ὅποιον οἱ προφῆτες εἶχαν προαναγγεῖλει καὶ ὁ λαὸς με πολλὴ προσδοκία περιέμενε. Πλησίασε τὸν Ἰωάννη καὶ του ζήτησε νὰ Τὸν βαπτίσει. Ὁ Ἰωάννης κατ'ἐντολὴν τοῦ Θεοῦ εἶχε ἀφήσει τὴν ἔρημο καὶ τοὺς ασκητικούς του ἀγῶνες καὶ εἶχε ἔρθει κοντὰ στους ἀνθρώπους γιὰ νὰ τοὺς προετοιμάσει γιὰ τὸν ἐρχομὸ τοῦ Μεσσία Χριστοῦ. Τὸ κήρυγμά του ἦταν φλογερὸ, πύρινο, συγκλονιστικό: «Μετανοεῖτε ἤγγικε γὰρ ἡ Βασιλεία τῶν

οὐρανῶν» (Ματθ. 3,2-3). Τοὺς καλοῦσε νὰ μετανοήσουν καὶ νὰ βαπτιστοῦν τὸ «βάπτισμα τῆς μετανοίας», γιὰ νὰ συγχωρεθοῦν οἱ ἀμαρτίες τοὺς Ὅλοι ὅσοι βαπτίζονταν ἐμπαιναν στὸ νερὸ, ἐξομολογούμενοι δημοσίως τὶς ἀμαρτίες τοὺς καὶ ἐβγαῖναν, ὅταν εἶχαν τελειώσει τὴν ἐξομολόγησή τους. Επειδὴ τοὺς βάπτιζε ὀνομάσθηκε Βαπτιστής. Τοὺς τόνιζε ὅμως ὅτι αὐτὸς μόνον με νερὸ τοὺς βαπτίζει καὶ ὅτι αὐτὸ που τοὺς πρόσφερε τὸ βάπτισμά του, ἦταν μόνον νὰ νοιώσουν τὶς ἀμαρτίες τοὺς καὶ νὰ μετανοήσουν. Καὶ συνέχιζε με τὴν ἐμπνευση τοῦ Θεοῦ καὶ ἔλεγε: «Ἐρχεται πίσω ἀπὸ μένα Εκκεῖνος που εἶναι

φώτο: Ελισάβετ Παπαγεωργίου

πολύ ἰσχυρότερός μου καὶ τοῦ Ὁποίου ἐγὼ δεν εἶμαι ἄξιος οὔτε τὰ λουριά ἀπὸ τὰ παπούτσια Του νὰ λύσω. Αὐτὸς λοιπὸν ὁ πολὺ ἀνώτερός μου, θὰ σὰς βαπτίσει σωτήρια, με τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴ φωτιὰ τῆς Χάρης Του»(Ματθ. 3,11). Ἔτσι τοὺς προετοίμαζε ψυχικὰ

Συνέχεια στὴ σελίδα 2.

ΤΑ ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

Συνέχεια από τη σελίδα 1.

να υποδεχθούν τον Σωτήρα, άνοιγε το δρόμο για τον Ιησού, γι' αυτό ονομάστηκε και Πρόδρομος. Ο Ιωάννης δεν είχε νωρίτερα επικοινωνία με τον Ιησού, καθώς ζούσε στην έρημο. Φωτισμένος όμως με το Άγιο Πνεύμα αναγνώρισε στο πρόσωπο του Ιησού τον αναμενόμενο Μεσσία και αισθανόμενος την αναξιοσύνη του έφερε αντιρρήσεις στο να βαπτίσει τον Χριστό. Ο Ιησός όμως του είπε: «Άσε Ιωάννη τις αντιρρήσεις, έτσι πρέπει να γίνει, για να εκπληρώσω σε όλα τον Νόμο» (Ματθ.3,15-16). Ο Χριστός δεν εξείρασε τον εαυτό Του από τις υποχρεώσεις των Ιουδαίων απέναντι στον Νόμο. Έτσι λοιπόν ζήτησε ο Ίδιος να βαπτιστεί παρ' ότι δεν το είχε ανάγκη, καθώς ήταν αναμάρτητος, για να τηρήσει ως άνθρωπος την εντολή του Θεού. Ο Ιωάννης πειθάρχησε και βάπτισε τον Κύριο. Σε αντίθεση όμως με τους άλλους που βαπτίζονταν, «άνεβη εϋθύς από τοῦ ὕδατος», ανέβηκε αμέσως από το νερό, γιατί δεν είχε αμαρτίες να εξομολογηθεί. Καθώς ανέβαινε από τα νερά του Ιορδάνη ποταμού, άνοιξαν μεμιάς οι Ουρανοί, σαν να σχίσθηκαν και κατέβηκε το Άγιο Πνεύμα, υπό μορφήν περιστέρου, και στάθηκε πάνω από την αγία κεφαλή του Κυρίου. Την ίδια ακριβώς στιγμή φωνή βροντερή και μεγαλόπρεπη ακούστηκε από τα Ουράνια: «Αυτός είναι ο Υιός μου ο αγαπημένος, στον

Οποίον αναπαύθηκα και ευαρεστήθηκα» (Ματθ. 3,17). Εδώ έχουμε την πρώτη «θεοφάνεια», την πρώτη εμφάνιση των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδος στον κόσμο. α) **του Πατρός**, ως φωνή που αποκαλύπτει στους ανθρώπους τον Υιό ως αγαπητόν αυτού, εις τον οποίο ευαρεστείται β) **του Υιού**, που βαπτίζεται στον Ιορδάνη ποταμό από τον Άγιο Ιωάννη τον Πρόδρομο και γ) **του Αγίου Πνεύματος**, υπό μορφήν περιστέρου, που ήλθε και κάθισε στην κορυφή του Δεσπότη Χριστού.

Στην Παλαιά Διαθήκη είχε απλά υποδηλωθεί η ύπαρξη των τριών προσώπων της Αγίας Τριάδος. Για παράδειγμα στο Βιβλίο της Γενέσεως στο σημείο που αναφέρεται στη δημιουργία του ανθρώπου διαβάζουμε: «καὶ εἶπεν ὁ Θεός· ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν» (Γεν. 1, 26). Ποιήσωμεν λοιπόν και όχι ποιήσω. Αυτό σημαίνει ότι συνεργάζονται περισσότερα του ενός πρόσωπα για να δημιουργήσουν τον κόσμο. Επίσης πάλι στο Βιβλίο της Γενέσεως οι τρεις άγγελοι που φιλοξενήθηκαν από τον Αβραάμ και του ανήγγειλαν ότι θα αποκτήσει υιό, τον Ισαάκ, αποτελούν προτύπων της Αγίας Τριάδος (Γεν. 18,9). Κατά τα Άγια Θεοφάνεια όμως, δεν υποδηλώνονται απλά, ούτε προτυπώνονται τα τρία πρόσωπα της Αγίας Τριάδος, αλλά εμφανίζονται και μάλιστα για πρώτη φορά στον κόσμο.

Μας αποκαλύφθηκε δηλαδή, ότι ο Θεός είναι συγχρόνως Ένας και τρία διακριτά πρόσωπα, τα οποία αγαπιούνται σε τέλειο βαθμό, συνεργάζονται μεταξύ τους με τέλεια σύμπνοια και αλληλοπερικωρούνται. Η Αγία Τριάδα αποτελεί το αιώνιο πρότυπο κάθε τέλειας ανθρώπινης κοινωνίας.

Ο Χριστός, επειδή ήταν αναμάρτητος δεν είχε ανάγκη να βαπτιστεί, εντούτοις βαπτίσθηκε για να εκπληρώσει σε όλα τον Νόμο, δίνοντας υπόδειγμα υπακοής και ταπεινώσεως σε μας τους ανθρώπους. Το τυπικό βάπτισμα του Κυρίου στον Ιορδάνη αποτελεί για μας παράδειγμα για το ουσιαστικό μας Βάπτισμα, το οποίο είναι λουτρό παλιγγενεσίας και θάνατος του παλαιού πτωτικού εαυτού μας και αναγέννηση της νέας ἐν Χριστῷ υπέρβειξ μας. Ο χριστιανός πιστός με την τριπλή κατάδυση στο νερό και ανάδυση καλείται να συνταφεί και να συνασπασθεί με τον Χριστό και συγχρόνως να θάψει τον παλαιό άνθρωπο σὺν ταῖς πράξεσι αὐτοῦ καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις και να αναδείξει τον νέο άνθρωπο τον ἀνακαινούμενον σύμφωνα με την εικόνα του Δημιουργού του. Το Βάπτισμα εισάγει τον πιστό στη Βασιλεία του Θεού και τον καθιστά «κατὰ χάριν» υιό του Θεού. Του υπενθυμίζει επίσης την υποχρέωση να φυλάττει τον λευκό χιτώνα της ψυχής, που ντύθηκε κατά το Βάπτισμά του, άσπιλο και αμόλυντο από κάθε αμαρτία με την τήρηση των εντολών του Θεού.

Βασιλική Ψωμά

ΑΓΙΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ

• • • • 2014

Με το καθιερωμένο εκκλησιαστικό τυπικό και την εθιμική λατρευτική του διάσταση, έγινε και φέτος ο Μέγας Αγιασμός και η κατάδυσις του Τιμίου Σταυρού στη θάλασσα, με κοινή τελετή των δύο ενοριών της Ερέτριας, του Αγίου Νικολάου και της Παναγίας της Παραβου-νιώτισσας, ιερουργούντων του εορτάζοντος πρωτοπρεσβυτέρου Θεοφάνους και του πρεσβυτέρου Χαράλαμπος.

Αναρίθμητος «ο περιεστώς λαός» σε όλη την έκταση της παραλίας, με ήπιο χειμερινό καιρό, παρακολούθησε με ιερά κατανύξη το ρίψιμο του Σταυρού στη θάλασσα, με δεκάδα κολυμβητών να αμιλλώνται ποιάς πρώτος να ανασύρει το Ιερό σύμβολο, με τις καμπάνες των εκκλησιών να χτυπούν χαρμόσυνα και με τους χαιρετιστήριους συριγμούς των πορθημιών να στέλλουν στους αιθέρες το χαρμόσυνο άγγελμα.

Νικητής αναδείχθηκε ο Ερετριεύς Δημήτριος Ιωάννου Παναγιάρης, ο οποίος δέχθηκε ως δώρο, μαζί με την ευλογία της Εκκλησίας, ένα χρυσό σταυρό. Ως συμβολικό δώρο δέχτηκαν οι άλλοι κολυμβητές μία εικονίτσα της Βαπτίσεως του Κυρίου, που ως «Φως το απρόσιτον» χάρισε τον φωτισμό και τον καθαγιασμό ανθρώπων και φύσεως.

Δρ Γ.Ν. Αικατερινίδης

φώτο: Ελισάβετ Παπαγεωργίου

σαν το μήνα τούτο...

• • • • • Ιανουάριος

3-1-1991

Ανέλαβε ο νέος δήμαρχος Αθηναίων κ. Αντώνης Τρίτσης.

4-1-1991

Η δίκη για το σκάνδαλο της Τράπεζας Κρήτης, προσδιορίστηκε για τις 11 Μαρτίου, ενώ έχει κληθεί ως μάρτυρας και ο φυγόδικος μεγαλοαπατεώνας Γεώργιος Κοσκωτάς.

9-1-1991

Απέπλευσε από το ναύσταθμο της Σαλαμίνας η φρεγάτα, ' 'Λήμνος' ' προκειμένου να αντικαταστήσει τη φρεγάτα ' 'ΕΛΛΗ' ' στην πολυεθνική δύναμη αποκλεισμού του Ιράκ.

10-1-1991

Ορκίστηκε ενώπιον του πρ. της Δημοκρατίας Κωνσταντίνου Καραμανλή και του πρωθυπουργού Κωνσταντίνου Μητσότση, ως υπουργός Παιδείας ο Γεώργιος Σουφλιάς, ο οποίος αντικατέστησε τον παραιτηθέντα Βασίλειο Κοντογιαννόπουλο.

13-1-1991

Πέθανε σε ηλικία 94 χρονών ο αγωνιστής δημοσιογράφος Γιώργος Καραντζάς.

8-1-1991

Με αίμα βάφτηκαν οι κινητοποιήσεις των μαθητών μετά τη χρήση βίας για την καταστολή των καταλήψεων. Κλινικά νεκρός είναι ο άτυχος καθηγητής μαθηματικών Νίκος Τεμπονέρας 39 ετών, ο οποίος χτυπήθηκε θανάσιμα στο κεφάλι με ρόπαλο από ομάδα

Συνέχεια στη σελίδα 6.

ΥΠΟ ΔΙΩΓΜΟΝ..

Διωγμός. Λέξις που φέρνει στον νου μας αιώνες σκοτεινούς, εποχές μακρινές, κατά τις οποίες άνθρωποι με νου θολωμένο, με ψυχισμό διεστραμμένο διώκαν ματωμένους τους Χριστιανούς.

Πρώτος διώκτης ο Ηρώδης που προσπάθησε να φονεύσει τον νεοτεχθέντα Βασίλειο, τον Χριστό. Κι ύστερα, πολλοί, πάρα πολλοί εξήλωσαν την δόξα του.

Υπό διωγμών... βρέθηκαν εκατομμύρια Χριστιανοί πριν το διάταγμα της ανεξιθρησκείας. Η λατρεία του μόνου αληθινού Θεού εθεωρείτο βδελυκτική. Οι Χριστιανοί έπρεπε να εξαφανισθούν από πρόσωπου γης... κι έτσι οδηγήθηκαν στις Κατακόμβες.

Διωγμοί γίνονται και σήμερα σε καθεστώτα ανελεύθερα και αντιδημοκρατικά.

Όλα αυτά είναι γνωστά. Αυτό που εμείς οφείλουμε να αναζητήσουμε είναι ποια είναι η δική μας θέση στους διωγμούς. Ποια είναι η δική μας στάση απέναντι στον Χριστό. Διώκτης Του ή οπαδός Του; Εμπυστής ή υποστηρικτής Του; Σταυρωτής ή ακόλουθός Του;

Διώκτης του Χριστού καθίσταμεθα, στον δημόσιο βίο, όταν κινούμεθα αντιχριστιανικά, παραθεωρώντας τον νόμο του Θεού. Με έπαρσι αυτοαποκαλούμαστε

νομοθέτες και, αρνούμενοι τον Μεγάλο Νομοθέτη και τον Αιώνιο Νόμο Του, νομοθετούμε ό, τι συγκρούεται μ' αυτόν.

Διώκτης, όταν γκρεμίζουμε από τις άδολες ψυχές των παιδιών μας την πίστι στον Θεό. Όταν κλειάζουμε, σπέρνουμε αμφιβολίες, κλονίζουμε την εμπιστοσύνη των συνανθρώπων μας στο θέλημα του Θεού.

Διώκτης του Ιησού του Ναζωραίου γινόμαστε όλοι μας, όταν κατευθύνουμε τα βήματα της οικογένειάς μας μακριά από τον Θεό. Πολλά τα ερωτηματικά που αφήνει αυτή μας η στάσις. Τάχα επιθυμούμε πραγματικά την χαρά των δικών μας, την ευτυχία τους; Ή θεωρούμε πως αυτό που εμείς δεν ψάξαμε, κι οι άλλοι δεν αξίζει να το βρουν;

Διώκτης σε όλες αυτές τις περιπτώσεις θα γίνουμε ούτως ή άλλως, αν πρώτα διώξαμε τον Χριστό απ' την ζωή μας. Αν κλείσαμε την πόρτα της καρδιάς μας στον Χριστό που ζητούσε Φάνην να γεννηθῆ. Αν κλείσαμε τ' αυτιά μας στο χτύπημα του Ιησού που είπε: «ΐδου ἔστικα ἐπὶ τὴν θύραν καὶ κρούω». Αν διώξαμε τον Χριστό που μας επισκέφθηκε με την δοκιμασία, την αρρώστια, τον πόνο.

Γιατί να οικτειρούμε τους προαιώνιους διώκτες της πίστε-

ώς μας, όταν εμείς οι ίδιοι στα ίχνη τους βαδίζουμε;

Αν δεν κηρύττουμε επίσημο διωγμό, όπως εκείνοι, μήπως αυτό γίνεται, επειδή απλώς δεν έχουμε την δυνατότητα να το κάνουμε;

Ωστόσο, με τις μικρές μας δυνατόεις πράττουμε ό, τι μπορούμε, για να αποδιωχθῆ ο Θεός από όπου είναι δυνατόν.

Ελεεινή συμπεριφορά. Δύστυχες υπάρξεις. Όχι τόσο αυτοί που ... παίρνουμε στον λαιμό μας, όσο εμείς οι ίδιοι που δεν συνειδητοποιούμε τι κάνουμε.

Ζούμε στο σκοτάδι και αντί να αναζητήσουμε το φως, αναζητούμε τρόπους να σβήσουμε όσα κεράκια δίπλα μας ακόμα είναι αναμμένα.

Έχουμε το δικό μας πνευματικό οικοδόμημα γκρεμισμένο και δεν ανηκόμαστε τίποτε όρθιο γύρω μας.

Όλοι, λοιπόν, μπαίνουμε σ' αυτήν την κατηγορία. Κι ας μην θεωρούμε ότι ο τίτλος "διώκτης" αναφέρεται μόνο στους απίστους. Ερευνώντας την διαγωγή μας θα βρούμε πολλές περιπτώσεις που, δυστυχώς, μας ταιριάζει. Ας το εξετάσουμε και μακάρι το αποτέλεσμα να μας διαψεύση.

(αρχείο Ιερ. Θ.Π.)

ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΣ

Μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 2014 παρατάθηκε η προθεσμία υποβολής αιτήσεων για άδειες χρήσης νερού σε γεωτρήσεις-πηγάδια από όλους τους ενδιαφερόμενους ιδιοκτήτες η χρήστες αυτών.

Επιμέλεια ενημέρωσης: ΠΕΤΡΟΣ ΚΥΡΙΑΖΗΣ (Τηλ. 6932860599)

ΠΕΡΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ

Συνέχεια από τη σελίδα 4.

τον Κύριο με τα εξής λόγια: «Κύριε, δεν μπορώ να σηκώσω τα ίδια μου τα ασθενήματα κι ωστόσο είμαι τώρα αναγκασμένος να σηκώσω και το τάδε βάρος. Δεν μπορώ να τα βγάλω πέρα με τόση ευθύνη. Δεν μπορώ να το κάνω μόνος μου. Και επειδή νιώθω πως δεν επιθυμώ κιόλας να το αντιμετωπίσω μόνος μου, η συνείδησή μου βαραίνει ακόμη περισσότερο. Θέλω να βοηθήσω τον συνάνθρωπό μου, αλλά δεν έχω τα μέσα. Οι πλησίον μου νο-

μίζουν ότι δεν θέλω να βοηθήσω, κι αυτό είναι ένα πρόσθετο ακόμα βάρος στους ώμους μου». Όταν προσευχόμαστε στον Κύριο με την καρδιά μας και εναποθέτουμε στα πόδια Του όλες μας τις μέριμνες και τα βάσανα (μαζί με τις μέριμνες και τα βάσανα των συνανθρώπων μας), τότε Εκείνος αίρει από μας το φορτίο και νιώθουμε αμέσως ελαφρωμένοι. Ενώ πριν ήμασταν μπλεγμένοι στο δίχτυ των ιδίων μας των λογισμών, τώρα είμαστε γαλήνιοι και ειρηνευμένοι, διότι τα έχουμε όλα εναποθέσει στον

Κύριο. Αν δεν μάθουμε να το κάνουμε αυτό, θα γινόμαστε καθημερινώς ολοένα και πιο βεβαρμένοι, και θα έρθει μια μέρα που δεν θα είμαστε ικανοί ούτε να μιλήσουμε καν στους συνανθρώπους μας. Γιατί; Διότι θα είμαστε υπεραγχωμένοι. Και θα σκεφτόμαστε: «Φύγε από δω! Εδώ καλά δεν μπορώ να τα βγάλω πέρα με τις δικές μου δυσκολίες, με τις δικές σου θα ασχοληθώ!». Να γιατί πρέπει να μάθουμε να έχουμε τους λογισμούς μας ειρηνευμένους. Από τη στιγμή που αρχίζουν οι λογισμοί να μας κα-

Ο ΟΣΙΟΜΑΡΤΥΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ

Ο Μαγουδάτ καταγόταν από την Περσία και ήταν γιος του Βαβ του μάγου. Όταν ο Χορσός κυριεύσε τα Ιεροσόλυμα, έφερε το Τιμίο Ξύλο στην Περσία και έκανε πολλά θαύματα. Ο Μαγουδάτ έμαθε για το Σταυρό, το Χριστό, την Εκκλησία και πήγε στον πατριάρχη Μόδεστο των Ιεροσολλύμων, για να τον βαπτίσει.

Βαπτίστηκε και πήρε το όνομα Αναστάσιος. Έπειτα έγινε μοναχός στη Μονή της Αγίας Αναστασίας κοντά στην Ιερουσαλήμ. Τότε άρχισε να μαθαίνει ψαλμούς και παράλληλα διακονούσε στον κήπο και το μαγειρείο. Ο διάβολος τον έβαζε σε πολλούς πειρασμούς, τους οποίους ξεπερνούσε αφού τον βοηθούσαν και οι προσευχές των συμμαρτυστών του.

Ο Αναστάσιος είδε σε όραμα ότι ανέβαινε σε ψηλό βουνό και ένας άνθρωπος του έδωσε χρυσό ποτήρι με κρασί απερίγραπτης χροσής. Κάτι μέσα του τον ώθησε στο μαρτύριο. Κοινωνήσε τα Άγια Μυστήρια και με την ευλογία του ηγουμένου πήγε στην Καισάρεια της Παλαιστίνης στον ναό της Αγίας Ευφημίας και ομολόγησε την πίστη του μπροστά σε μάγους από την Περσία. Το αποτέλεσμα ήταν να τον δείρουν πρώτα και μετά να τον φυλακίσουν. Ο εβραίος δεσμοφύλακας τον είδε μία νύχτα λευκοφορεμένο να ψάλλει μαζί με αγγέλους.

Μεταφέρεται και φυλακίζεται στην Περσία. Ομολογεί και εδώ την πίστη του, με αποτέλεσμα να τον κρεμάσουν από το ένα χέρι, αφού έδεσαν στο πόδι του μία μεγάλη πέτρα. Τον έπνιξαν με σχοινί και ενώ ακόμα ανέπνεε τον αποκεφάλισαν. Έριξαν το λείψανό του στα σκυλιά, αλλά εκείνα δεν το ακούμπησαν. Πολλοί είδαν θεϊκό φως πάνω από το άγιο λείψανο.

Ενταφιάστηκε το 614. Η μνήμη του τιμάται στις 22 Ιανουαρίου.

Τριάδα Μπασινά.

Ιερ. Θ.Π.

Ο ΟΣΙΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ

Ο ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ

Συνέχεια από τη σελίδα 3.

γράφει, όχι απλώς πολλά, αλλά πάμπολλα. Επιγραμματικά θα αναφέρουμε τα κύρια χαρακτηριστικά του, που είναι πρώτιστα η αγάπη του στο Χριστό και στον άνθρωπο όλων των ηλικιών, των κοινωνικών στρωμάτων και πνευματικών τάξεων. Διδάσκει με έγκυρο λόγο επιστήμονες, μαθητές, παιδιά και γονείς και δίνει αξιοπρόσεκτες συμβουλές για την κατά Χριστόν διαπαιδαγώγηση των τέκνων τους. Διορθώνει με τρόπο διακριτικό λογισμό, προειδοποιεί για κινδύνους, αποκαλύπτει «κεκρυμμένα μυστήρια», αναπαύει σπλάχνα, εκδιώκει δαιμόνια, συνδέει ψυχές με τη λατρευτική ζωή της Εκκλησίας μας και δίνει οδηγίες για θέματα διατροφής και υγείας. Η ποιμαντική του Οσίου των Καυσοκαλυβίων και της Ομόνοιας διακρίνεται από ασυνήθιστη ευρύτητα πνεύματος, μεγαλειώδη επιείκεια και αγάπη προς τον άνθρωπο, όπου γης. Έτσι, την ευλογία του τη δέχτηκε όλος ο κόσμος. Όχι δηλαδή μόνο οι περιοχές που έζησε, το Άγιον Όρος, η Εύβοια, η Αθήνα, τα Καλλίσια, το Μήλεσι, αλλά και όλη η Ελληνική Επικράτεια και όχι μόνο. Πολλοί άνθρωποι τηλεφωνούσαν στον Γέροντα από παντού, ζητώντας την ευχή του και τη γνώμη του στα προβλήματα που τους απασχολούσαν. Έχω προσωπική αντίληψη πάνω σ' αυτό, όταν τον επισκέφθηκα στο Μήλεσι. Επί 45 λεπτά της ώρας, κρατώντας μου στοργικά το χέρι και λέγοντάς μου πράγματα απο-

καλυπτικά, δεν έπαψε να δέχεται τηλεφωνήματα από όλες τις ηπείρους, από πνευματικά του παιδιά και μη, που ζητούσαν την ευχή του και τη συμβουλή του. Τη συμβουλή ενός αγράμματοι κατά κόσμο, αλλά που είχε « την σοφίαν την άνωθεν κατερχομένην » (Ιακ.3,15), τη σοφία του Θεού. Άλλο χαρακτηριστικό γνώρισμα του Οσίου είναι η μεγάλη ταπεινώσή του. Εκτός πολλών άλλων, η αρετή του αυτή φαίνεται και από το γεγονός, ότι φρόντιζε να κρατηθεί μυστική η εκτεταμένη προσφορά του• αλλά και από την επιθυμία του να γίνει γνωστή η εκδημία του μετά τον ενταφιασμό του.

Στά παραπάνω πρέπει να προστεθούν η αγόγγυστη υπομονή του στους αφόρητους πόνοους του, η ανεξάντλητη φιλοπονία και εργατικότητα του, η αδιάλειπτη, ταπεινή και, για το λόγο αυτό, αποτελεσματική προσευχή του, το ακραιφνές ορθόδοξο φρόνημά του, η βαθύτατη ευλάβεια του, το ιεροπρεπέστατο των ακολουθιών που τελούσε και η ασύλληπτη διάρασή του να βλέπει αόρατα πράγματα, πνεύματα και γεγονότα του παρελθόντος και του παρόντος. Πολλές δε φορές και τα μέλλοντα, αφού, καθώς προαναφέρεται, είχε και το προορατικό χάρισμα.

Ως προς τα χαρίσματά του αυτά πολλοί άνθρωποι δυσκολεύονταν να τα καταλάβουν. Γι' αυτό και με κάποιο παράπονο έλεγε: «Οι περισσότεροι δεν αντιλαμβάνονται ότι αυτά τα χαρίσματα δεν είναι

δική μου ικανότητα. Λέω μερικά πράγματα, που ο Θεός με φωτίζει να πω, για να αισθανθεί ο κόσμος το αγκάλιασμα που κάνει ο Χριστός σε όλους μας, και έτσι να δοθεί ο άνθρωπος, με την ανταπόκριση της δικής του αγάπης, στο Χριστό». Όποιος πλησίαζε τον Όσιο, πιστεύοντας σε μια μαντική η μαγική ικανότητά του, τότε δεν του φανέρωνε τα χαρίσματά του. Δηλαδή δεν απαντούσε σ' αυτά, που ο προσερχόμενος τον ρωτούσε. Όταν όμως διέκρινε, ότι αυτός που τον πλησίαζε είχε τη διάθεση της πνευματικής ωφέλειας, τότε του μιλούσε για συγκεκριμένα πράγματα που τον αφορούσαν. Σε θέματα π.χ. υγείας, σε κάποιες περιπτώσεις περιέγραφε και καθόριζε με λεπτομέρειες το υπάρχουν πρόβλημα, συνιστώντας εγχείρηση, έτσι που οι γιατροί απορούσαν για τις ιατρικές του γνώσεις. Σε άλλους όμως έλεγε: «Έχετε αυτό το πρόβλημα, αλλά είναι καλύτερα να μην κάνετε εγχείρηση. Θα το ξεπεράσουμε με την προσευχή». Και πράγματι έτσι γινόταν.

Από όλα αυτά, αλλά και άλλα που ο Θεός του αποκάλυπτε, ήταν πολύ εντυπωσιασμένος, αναγνωρίζοντας τη δική του μηδαμνότητα. Με πολύ συγκινητικό τρόπο υπογραμμίζει αυτή την αναξιοτήτά του στην επιστολή του στα πνευματικά του παιδιά. Γράφει, λοιπόν, μεταξύ άλλων και αυτά: «Εγώ όμως αισθάνομαι ότι είμαι ο πιο αμαρτωλός άνθρωπος του κόσμου. Έχω ένα αίσθημα, ότι τα πνευματικά μου αμαρτήματα είναι πάρα πολλά και παρακαλώ όσοι με έχετε γνωρίσει να κάνετε προσευχή για μένα, διότι κι εγώ όταν ζούσα έκανα προσευχή για σας».

Ιερεύς Δημήτριος
Αθ. Πιλάτης

Αυτό είναι το γνώρισμα της αγιότητας, να αισθάνεσαι συνειδητά αμαρτωλός.

Αυτόν τον πολυχαρισματούχο και θαυματούργο Όσιο του Θεού άνθρωπο, τον Γέροντα Πορφύριο τον Καυσοκαλυβίτη, η Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως τον αγιοκατάταξε, τον ανέγραψε δηλαδή στο Αγιολόγιο της Ορθόδοξης Εκκλησίας μας, την Τετάρτη, 27 Νοεμβρίου 2013. Η αγιοκατάταξή του αυτή έρχεται να επισφραγίσει την ακλόνητη πεποίθηση του πληρώματος της Εκκλησίας, ότι ο π. Πορφύριος είναι πράγματα που τον αφορούσαν. Σε θέματα π.χ. υγείας, σε κάποιες περιπτώσεις περιέγραφε και καθόριζε με λεπτομέρειες το υπάρχουν πρόβλημα, συνιστώντας εγχείρηση, έτσι που οι γιατροί απορούσαν για τις ιατρικές του γνώσεις. Σε άλλους όμως έλεγε: «Έχετε αυτό το πρόβλημα, αλλά είναι καλύτερα να μην κάνετε εγχείρηση. Θα το ξεπεράσουμε με την προσευχή». Και πράγματι έτσι γινόταν.

Ιερεύς Δημήτριος
Αθ. Πιλάτης

ΠΕΡΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΘΕΟ ΚΑΙ ΤΟΝ ΣΥΝΑΝΘΡΩΠΟ

(συνέχεια από το προηγούμενο)
6. Όταν συζητάμε με τους συνανθρώπους μας και μας λένε τους μπελάδες τους, θα πρέπει να τους ακούμε προσεκτικά, αν είναι να τους αγαπάμε. Θα πρέπει να έχουμε ευσπλαχνία για τα βάσανα και τον πόνο τους, διότι είμαστε πλάσματα του Θεού, είμαστε μια μαρτυρία της αγάπης του Θεού. Συχνά ωστόσο το θεωρούμε όλο αυτό βάρος, διότι μας καταπιέζουν οι δικές μας μέριμνες, έγνοιες και αδυναμίες. Έχουμε ανάγκη να ξεποστάσουμε από όλες αυτές τις μέριμνες,

αλλά μόνο ο Θεός μπορεί να μας δώσει αυτή την ανάπαυση. Εκείνος είναι που μπορεί να βαστάξει πάνω Του όλες μας τις αδυναμίες και τα ασθενήματα. Γι' αυτό και πρέπει πάντοτε να στρεφόμεστε σε Εκείνον μέσα από την προσευχή. Είναι η μοναδική μας πηγή παρηγοριάς. Έτσι, θα απαλλαγούμε από τα δικά μας βάρη και από το βάρος των βασάνων των πλησίων μας, διότι και αυτά τα τελευταία θα τα έχουμε εμπιστευτεί στον Κύριό μας.

Όσο θα δίνουμε περισσότερη προσοχή στις μέριμνες και

τα προβλήματα του πλησίου μας, τόσο αυτά θα γίνονται δικά μας. Και οι λογισμοί μας θα ασχολούνται με αυτά άμεσα.

Αν ακούμε τον πλησίον μας με τη μισή μας μονάχα προσο-

χή, τότε σίγουρα δεν θα είμαστε σε θέση να του απαντήσουμε ή να τον παρηγορήσουμε... Δεν θα είμαστε συγκεντρωμένοι. Ο πλησίον μας θα μιλά, αλλά εμείς δεν θα συμμετέχουμε στη συζήτηση, θα είμαστε βυθισμένοι στις δικές μας σκέψεις. Αν όμως του αφιερώσουμε ολόκληρη την προσοχή μας, τότε θα σηκώσουμε τόσο το δικό μας, όσο και το δικό του βάρος.

7. Αν έχουμε ένα βάρος που ξεπερνά τις αντοχές μας, θα πρέπει αμέσως να στραφούμε προς

Συνέχεια στη σελίδα 5.

ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΦΑΝΕΙΩΝ ΕΘΙΜΟΛΟΓΙΚΑ

Τα Θεοφάνεια, τα Φώτα, περιβάλλονται με μεγάλο σεβασμό και δέος. Τα παιδιά από το πρωί και πάλι της παραμονής τραγουδούν τα κάλαντα. Υπάρχουν πολλές παραλλαγές. Οι περισσότερες αρχίζουν με τους στίχους:

Σήμερα είν' τα Φώτα
και ο φωτισμός/
και χαρά μεγάλη και αγιασμός...

Όπως τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά, έτσι και τα Φώτα σσηνθίζονται ειδικά ψωμιά, όπως είναι η λεγόμενη «φωτίτσα» στην Κεφαλονιά, στολισμένη με σταυρό και με σχέδια που θυμίζουν αγιασμό (κουβαδάκι κ.λπ.). Ειδικά ψωμιά επίσης παρασκευάζονται και για τα ζώα του σπιτιού. Στη Νάξο, π.χ., κάνουν το λεγόμενο «βουδόψωμο», που το δίνουν στα βόδια και το τρώγουν. Σε πολλά εξάλλου μέρη υπάρχει η δοξασία ότι

το βράδυ της παραμονής των Φώτων τα ζώα μιλούν, γι' αυτό οι γεωργοί φροντίζουν να τα περιποιηθούν όσο μπορούν καλύτερα, για να είναι ευχαριστημένα και να μην παραπονεθούν στον Θεό για κακοπέραση.

Από την παραπάνω δοξασία φαίνεται να ξεκινά και ένα άλλο έθιμο, που επικωριάζει κυρίως στα νησιά (Κρήτη, Κύθηρα κ.α.). Οι γεωργοί το βράδυ αυτό της παραμονής βράζουν μίγμα από όσπρια και δημητριακά και τα προσφέρουν στα ζώα τους. Από τα πολυσπόρια αυτά, που τα ονομάζουν παλικάρια, φωτοπάπουδα, φωτοκόλλυβα κ.α., ρίχνουν και στις στέγες των σπιτιών ή στα σπαρμένα χωράφια, για να χορτάσουν και τα πετεινά του ουρανού, λέγοντας επωδικά:

Φάτε, πουλιά, χορτάσατε/
και το ζευγά σχωρνάτε...

Το κύριο στοιχείο της εορτής των Θεοφανείων, με το οποίο και συνδέονται τα περισσότερα έθιμα, είναι ο αγιασμός των υδάτων. Ο αγιασμός γίνεται για πρώτη φορά την παραμονή στην εκκλησία και λέγεται πρωτάγιαση, φωτίση, πρώτος αγιασμός, μικρός αγιασμός. Και η παραμονή λέγεται επίσης Πρωτάγιαση, μέρα του Σταυρού ή μέρα του Αγιασμού, ενώ η ημέρα της εορτής λέγεται και Ολόφωτα ή Άγιαση.

Ο ιερέας γυρίζει την παραμονή στα σπίτια ραντίζοντάς τα με αγιασμό και διώχνοντας έτσι μακριά κάθε κακό.

Ένα πολύ διαδεδομένο έθιμο της ημέρας των Φώτων είναι η πλειοδοσία μεταξύ των πιστών για να σηκώσουν την εικόνα της Βάπτισης και τον Σταυρό, καθώς και τα άλλα εικονίσματα, πριν ξεκινήσουν για το μέρος όπου θα γίνει η τελετή του μεγάλου αγιασμού. Στα παραθαλάσσια μέρη οι νέοι συναγωνίζονται ποιος θα ανασύρει πρώτος τον σταυρό από τη θάλασσα, όταν τον ρίξει

ο παπάς. Αυτός θα έχει το πρόνομο να τον περιφέρει πάνω σε στολισμένο δίσκο και να δεχθεί τις τιμές και τις ευχές των ομοχωρίων του.

Ένα ακόμη ενδιαφέρον έθιμο σε πολλά μέρη ήταν το πλύσιμο του αλετρίου και των άλλων γεωργικών εργαλείων στη θάλασσα μετά την κατάδυση του Σταυρού για να ευλογηθούν από τα αγιασμένα ύδατα και να ευοδωθεί η παραγωγή.

Την επομένη των Θεοφανείων κλείνει ουσιαστικά ο εθιμολογικός κύκλος του Δωδεκαημέρου με την εορτή του αγίου Ιωάννου του Προδρόμου και Βαπτιστού, όπως δηλώνεται και στην έκφραση: «Τρεις τα Γέννα, / τρεις τα Φώτα / κ' έξι την Ανάσταση», που καθορίζει παροιματικά τη διάρκεια του πανηγυρισμού- και των εθιμικών αργιών παλαιότερα- για τις τρεις αυτές μεγάλες δεσποτικές εορτές.

Γ.Ν. Αικατερινίδης

Ο ΟΣΙΟΣ ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ

Ο ΚΑΥΣΟΚΑΛΥΒΙΤΗΣ

Ο Όσιος, πλέον, Πορφύριος ο Καυσοκαλυβίτης γεννήθηκε στον Άγιο Ιωάννη Καρυστίας Ευβοίας, στις 7 Φεβρουαρίου 1906. Στο σχολείο πήγε μόνο δύο χρόνια. Από οκτώ χρονών εργαζόταν, βόσκοντας πρόβατα ή δουλεύοντας σε παντοπωλείο. Γοητευμένος από το βίο του Οσίου Ιωάννη του Καλυβίτη, πήρε αμετάκλητα την απόφαση να τον μιμηθεί. Ήταν δώδεκα ετών όταν πήγε στο Άγιον Όρος και τέθηκε υπό την πνευματική καθοδήγηση των ομομήτριων Γερόντων Παντελεήμονα και Ιωαννικίου, στους οποίους έκανε απόλυτη και χαρούμενη υπακοή. Επιδόθηκε με ζήλο στην εκούσια άσκηση, η οποία ήταν συνεχής, εντατική και σκληρή. Σύντομα εκάρη Μοναχός και ονομάστηκε Νικήτας. Σ' αυτόν τον γεμάτο φλόγα γενναίο Μοναχό, που τα έδωσε όλα για την αγάπη του Χριστού, αναπαύτηκε η Θεία Χάρη. Την επίσκεψη της Χάρης του Θεού ακολούθησε μία ριζική αλλαγή των ψυχοσωματικών ιδιοτήτων του. Ήταν «η αλλοίωσις της δεξιάς του

Υψίστου», έτσι ώστε απέκτησε χαρίσματα υπερφυσικά.

Ο Μοναχός Νικήτας ποτέ δεν σκέφτηκε ν' αφήσει το Άγιον Όρος και να γυρίσει στον κόσμο. Όμως μια βαρεία πλευρίτιδα ανάγκασε τους Γέροντες του να τον στείλουν στους γονείς του για να γίνει καλά. Αλλά, ενώ επανήλθε στην Σκήπη της μετανοίας του, ξαναρρώστηκε, με αποτέλεσμα οι Γέροντές του να τον ξαναστείλουν, οριστικά πλέον, στον κόσμο. Έτσι, στα δεκαεννέα χρόνια του τον βρίσκουμε να μονάζει στην Ιερά Μονή του Αγίου Χαλαλμπους Λευκών, κοντά στο Αιτωνάρι. Εκεί τον γνώρισε ο Αρχιεπίσκοπος Σιναίου Πορφύριος ο Γ', ο οποίος αφού εκτίμησε τα Θεία χαρίσματά του, τον χειροτόνησε σε ηλικία 21 ετών Διάκονο στις 26 Ιουλίου 1927, εορτή της Αγίας Παρασκευής, και την επομένη, εορτή του Αγίου Παντελεήμονα, Πρεσβύτερο. Μετά από κάποιο χρονικό διάστημα ο Μητροπολίτης Καρυστίας και Σκύρου κυρός Παντελεήμων τον χειροθέτησε Πνευματικό - Εξομο-

λόγο και αργότερα του απένειμε το οφίκιο του Αρχιμανδρίτη. Στη συνέχεια τον βλέπουμε εφημέριο στο χωριό Τσακαίοι και στην γύρω περιοχή της επαρχίας Καρυστίας. Γύρω στο 1938, ενώ η Ιερά Μονή του Αγίου Χαλαλμπους μετατράπηκε σε γυναικεία, τον βρίσκουμε εγκαταστημένο στην εγκαταλελειμμένη (τότε) Ιερά Μονή Αγίου Νικολάου Άνω Βάθειας. Από εκεί το 1940 τον συναντούμε εφημέριο στον Ιερό Ναό του Αγίου Γερασίμου της Πολυκλινικής Αθηνών, όπου επί 33 έτη λειτουργεί ευλαβικά, εξομολογεί, νοουθετεί και θεραπεύει τις ψυχικές και πολλές φορές και τις σωματικές αρρώστιες των ασθενών. Μετά τη συνταξιοδότησή του λειτουργούσε και εξομολογούσε στο αρχαίο ερημικό εκκλησάκι του Αγίου Νικολάου Καλλισίων Πεντέλης μέχρι το 1978. Το 1979 εγκαταστάθηκε στο Μήλεσι, όπου έκτισε το Ησυχαστήριο «η Μεταμόρφωσις του Σωτήρος». Προς το τέλος του 1991, ενώ προαισθάνθηκε το θάνατό του, πήγε στα Καυσοκαλυβία, εκεί που αναγεννήθηκε πνευματικά. Με την επιστροφή του, μετά από λίγες μέρες, στις 2 Δεκεμβρίου του ίδιου έτους

εκοιμήθη εν Κυρίω στην καλύβη, που εκάρη Μοναχός και την επομένη ετάφη απλά και αθόρυβα, όπως επιθυμούσε.

Μετά τα λίγα αυτά βιογραφικά για τον Όσιο Πορφύριο, εάν θα ήθελε να αναφερθεί κανείς στα χαρίσματά του, προορατικό, διορατικό, ιαματικό, καθώς και στην όλη πνευματέμφορη ζωή του, αλλά και στο πολύπλευρο πνευματικό του έργο και την προσφορά του στον άνθρωπο, θα μπορούσε να

Συνέχεια στη σελίδα 4.